

Posjeta ambasadora područjima povratka

Ambasadori iz više od 20 zemalja koje pomazu u procesu povratka su danas učestvovali u obilasku helikopterom ključnih mjesta povratka sirom Bosne i Hercegovine. Ambasadori su dosli na poziv visokog predstavnika Wolfganga Petritscha, zapovjednika SFOR-a generala Michaela L. Dodsona i sefa misije UNHCR-a Wenera Blattera. Obilaskom je koordinirala multiorganizaciona Radna grupa za rekonstrukciju i povratak (RRTF).

Visoki predstavnik Wolfgang Petritsch je vodio delegaciju tokom posjete selima Gornje Kolibe u Srpski/Bosanskom Brodu i Janji pored Bijeljine. Zamjenik sefa misije UNHCR-a Udo Janz je vodio delegaciju tokom posjete Halapicu u opštini Glamoc i Podgrmec u opštini Bosanska Krupa. Zamjenik zapovjednika SFOR-a general major Francois de Goesbriand je vodio delegaciju u posjeti Crnci u opštini Visegrad i Mostaru. U pratnji delegacije su bili i visoki funkcioneri državnog Ministarstva ljudskih prava i izbjeglica, kao i federalni ministar za raseljena lica i izbjeglice Sefer Halilovic i ministar za raseljena lica i izbjeglice Republike Srpske Mico Micic.

Ambasadori su imali priliku da vide iz prve ruke napredak u rekonstrukciji i povratku u ovim područjima, kao i izazove koji stoje pred ovim procesom. Razgovarali su sa pojedincima koji su se vratili u svoje predratne domove, te su dobili izvjestaje lokalnih političara i predstavnika uprave, kao i pripadnika agencija za implementaciju koje su angazovane u procesu povratka.

Cilj obilaska ambasadora je da se skrene pažnja na postignuti uspjeh i ilustruju četiri ključna strateška pitanja za povratak izbjeglica na koje je RRTF usmjerio svoje aktivnosti

implementacija imovinskih zakona, podrška spontanom povratku, povratak u susjedne zemlje i iz njih, te pitanja vezana za održivost povratka. To su pitanja koja zaslužuju dodatnu pažnju međunarodnih donatora i nadležnih ministarstava.

Pored potrebe za opravkom kuća i infrastrukture, raseljena lica i izbjeglice se i dalje suočavaju sa teskocama pocevši od mogućnosti pronalazenja posla, zdravstvene zaštite i drugih socijalnih beneficija, te u nekim slučajevima i maltretiranja. Međunarodna zajednica je čvrsta u svom stavu da osigura uklanjanje prepreka procesu povratka i podstakne i domaće organe i donatore da povećaju svoj angažman po ovim pitanjima.

Proces povratka funkcioniše. U 2000. godini preko 67.000 ljudi se vratilo u svoje domove u područjima u kojima su manjina skoro dvostruko više nego 1999. godine.

U prvom kvartalu ove godine broj povratnika u područja u kojima predima predstavljaju manjinski dio stanovništva skoro se udvostručio u poredjenju sa istim periodom prošle godine. U prvom kvartalu, 22.300 ljudi vratilo se u svoje predratne domove u područjima u kojima predstavljaju manjinski dio stanovništva, a sveukupan broj povrataka u ovakva područja dosegao je brojku od 217.000. Mnogi od ovih ljudi vratili su se u područja u kojima je izvršeno najgore etničko čišćenje u periodu 92-95. godina.

Ako se nastavi ovakav tempo, proces povratka mogao bi se skoro završiti za dvije godine. To bi predstavljalo veliki preokret u provedbi Aneksa 7, i provedbi Općeg okvirnog mirovnog sporazuma kao cjeline. Povratak građana u svoje predratne domove predstavlja ključni element postratnog mira, i jedan od oslonaca na kojemu se u cijeloj Bosni i Hercegovini vrsi rekonstrukcija normalnog društva.

Donatorska pomoć za ovaj proces i dalje je imperativ, jer za provođenje politike usmjerene u dva pravca, tj. podsticanje povratka i stvaranje ekonomskih uslova da povratnici mogu

ponovo uspostaviti normalan zivot, potreban je sveobuhvatan i odrziv ekonomski angazman od strane medjunarodne zajednice. Dobit ostvarena iz ovoga angazmana je ocita, kako su mogli vidjeti i ambasadori koji su danas bili u obilasku. Stotine hiljada ljudi su ostvarili pravo da se vrate svojim kucama sto je njihovo osnovno ljudsko pravo. Ovi ljudi se uvode ude u produktivne ekonomske tokove kako bi se i njihovi naponi iskoristili za jacanje normalnog drustva u Bosni i Hercegovini.